

Hướng dẫn giải bài Luyện từ và câu: Tổng kết vốn từ SGK Tiếng Việt 5

Câu 1 (trang 151 sgk Tiếng Việt 5): Liệt kê các từ ngữ:

- a) Chỉ những người thân trong gia đình.
- b) Chỉ những người gần gũi em trong trường học.
- c) Chỉ các nghề nghiệp khác nhau:
- d) Chỉ các dân tộc anh em trên đất nước ta.

Hướng dẫn trả lời:

- a) cố, cụ, ông, bà, cha, mẹ, bác, chú, dì, cô, anh, chị, em, cháu, chắt...
- b) hiệu trưởng, hiệu phó, thầy (cô) chủ nhiệm, thầy (cô) giáo, cô văn thư, bác bảo vệ, cô lao công...
- c) công nhân, nông dân, bác sĩ, giáo sư, giáo viên, doanh nhân,...
- d) Kinh, Mường, Thái, Tày, Nùng, Dao, Mán, Hơ-mông, Ê-đê, Mơ-nông, Ba-na, Chăm, Khơ-me...

Câu 2 (trang 151 sgk Tiếng Việt 5): Tìm các câu thành ngữ, tục ngữ, cao dao nói về quan hệ gia đình, thầy trò, bè bạn.

Hướng dẫn trả lời:

* Quan hệ gia đình

- Con có cha như nhà có nóc
- Con hơn cha là nhà có phúc
- Chị ngã, em nâng
- Anh em như thể tay chân

Rách lành đùm bọc, dở hay đỡ đần

* Quan hệ thầy trò

- Không thầy đố mày làm nên
- Muốn sang thì bắc cầu kiều

Muốn con hay chữ thì yêu lấy thầy

* Quan hệ bạn bè

- Giàu vì bạn, sang vì vợ

- Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng

Câu 3 (trang 151 sgk Tiếng Việt 5): Tìm các từ ngữ miêu tả hình dáng của người

Hướng dẫn trả lời:

a) Miêu tả mái tóc : đen nhánh, mượt mà, mềm mại, xanh mượt, xanh đen, óng ả, thướt tha, đen bóng, bạc phơ,...

b) Miêu tả đôi mắt: mắt bồ câu, mắt lá răm, mắt sáng, xanh trong, sâu thẳm, mắt lồi, mắt híp, mắt lươn, mắt cú vọ,...

c) Miêu tả khuôn mặt: chữ điền, trái xoan, hồng hào, lưỡi cày, phúc hậu, thanh tú, tàn nhang, cau có, hàm hàm, niêm nở,...

d) Miêu tả làn da: trứng gà bóc, da mồi, da khô, nhăn nheo, bánh mật,...

e) Miêu tả vóc người: cao lớn, lực lưỡng, thấp bé, loắt choắt, gầy gò, bé nhỏ, lênh khênh, vạm vỡ, béo phì, ngực nở, lùn tịt,...

Câu 4 (trang 151 sgk Tiếng Việt 5): Dùng một số từ ngữ vừa tìm được (ở bài tập 3), viết một đoạn văn khoảng 5 câu miêu tả hình dáng của một người thân hoặc một người em quen biết.

Hướng dẫn trả lời:

Ông ngoại em năm nay vừa tròn 70 tuổi. Ông là bác sĩ quân y đã từng tham gia hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mĩ. Mái tóc ông bạc phơ, cắt ngắn. Vàng trán ông cương nghị. Ông cso đôi tai to, dài như tai Phật. Gương mặt ông phúc hậu, lúc ông cười trông ông rất hiền. Răng ông trắng bóng, chưa rụng một chiếc nào. Bạn bè ông nhiều cụ có bộ râu dài đẹp, nhưng ông thì không để râu. Cặp mắt ông lúc nào cũng mở to, ánh lên tinh anh, dịu dàng. Khi đọc báo, ông mới đeo kính.